

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Համար ենք որ կրակի զէմ ապահովությունն
 Երուսիմյանների կենտրոնական վարչություն
 Գրգիլեն են արդեն թիֆլիսի ազնվանունին ապ
 վազենել կրակի զէմ խանութների ապահարեն
 արդեն ապահոված ապրանքները, ի հարկէ, ա
 ծանոց կը մնան մինչև ապահովությունն ժամա
 ի լրանալը, բայց նոր ապահովությունների ընդ
 իրը արգելած է:

ԱՆԱԼՔԱԼԱՔԻ նուիրատուների ցուցակի
 զգուտ վանի սովորոց, որ տարկեցաւ ՎՇա
 48 մէջ, մտաւ մի սխալ, Պ. Վահրամիանի
 էջ հաւարկեցաւ ոչ թէ 19 ը., այլ 91 բուրյ:

Մայրաքաղաքի ռուս լրագիրները լսել են Մարքի կարգադրողական յանձնաժողովի անդերը ներառվեցան հետևեալ անձինք. իշխան Լիպսի, պ. Մարկով, Պերֆիլյով, Կոխանով, Կովալևի, Սոսկոլի, Բորրիկով, Բառիանով և Զերեչևսկի յանձնաժողովի նախագահ, կոմս Լորիս-Մելիքով ամանակադրապէս հրաւիրուել է յանձնաժողովատեղին, քաղաքային գործերի կարգադրութեամբներն, Ս. Պետրոսկիւրցի Կուսնաւաններն, Լյովովն է որ և Մարկայի և Ռուսաստանի ուրիշ մեծ քաղաքների քաղաքային վարչութիւնների ներկայացուցիչները մասնակցեալ առ. մասնակցութեամբ հրաւիրվան յանձնաժողովի նստերին, Նոյննապարօղում են որ Ս. Պետերբուրցի և Մոսկովի զգուշացնողական դասի ներկայացուցիչներ կը մտնուին մասնակցել յանձնաժողովի մի քանի նստաժամներին: «Новое Время» լրագիրը լսելով լրացի մեծ քաղաքների քաղաքային վարչութիւնների ներկայացուցիչներից, կը հրաւիրէ Մարքի կարգադրողական յանձնաժողովի նստեցնելով գտնվել և Ռուսաստանի այլ և այլ տեղերի զէմտվոնքի (նահանգական ինքնավարութեան) ներկայացուցիչները:

Այսօր, երեքշաբթի, մարտի 25-ին, ժամը 12-ին Երևանի քաղաքապետարանում կայացավ ՀՀ ՍԽՀ Կոմիտեի 10-րդ նիստի 1-ին նիստը։

ՄԵԼԵՂԱԼԱՐԱՔԻ ԻՍԱՑԻՑ մեղ զրուս էն մաս
 5-ից, զԱխոր ղեռ ձիւնով պատած էն
 աշտերը: Երկրագործ զասը անասունների կը
 րուրի կողմից մոծ ներգրթիման մէջ է Ուրիշ
 ինքերի մարտի սկզբներին զիւրացիները ար
 արտերը վարուս էին, իսկ այս տարի մինչև
 ինքը հագիւ թէ սերմ ընկրի դաշտը: Լուսմ
 մէ անորձնութիւն է վնում աղքատ երկր
 ձիւնների կառավարութիւն կողմից սերմս

տայ:»

Անդրէաս Աթոռունի գրում է մեզ Բերլինից

քերթերը առանց քաղհան ³⁾ անելու, և
 տեսնէք, որ մայրենի խոսքերը կանեն, կը
 մտնան, կը խեղդեն նրանց և իրանք կը
 իրանք տեղը: Ձեր սերմանած բոյսերը կոյ
 նան: Դա մի տեսակ կ'ուի չէ, որով աւելի զօ
 պանում է անգորին: Բոլոր բոյսերի մէջ նկ
 լում է այդ կ'ուիւ, այդ պատճառաւոր, որով
 միւսին աշխատում է ճնշել, ոչնչացնել, որ կ
 լուրջապ մարտատել իր գոյութիւնը: Եւ որն
 կ'ուիւ, մարտաւել և մրցիւլու ընդունակու
 չունի, նա զրկվում է կենսիկից: Այդ ընդունա
 թիւնը ուրիշ խօսքով կոչվում է անձնապա
 պանութիւն: Անձնապաշտպանութեան վա
 ցաւոր թիւը բնութիւնն է:—Բնութիւնը բոլոր
 ներքին, արտք ամբու և բազմապաւու ունակու
 ունեն, տուել է իրանց նմանների հետ կ
 ընդունակութիւն, մէկին շատ, միւսին սա
 շխառներ, խոսքեր, անատանները և մարդի
 ունեն այդ ընդունակութիւնը: Միայն քա
 փայտերը, մեռած մարմինները մնում են ան
 և իրանց անձը պաշտպանել չը զիտեն, որով
 նրանք կենաց չունեն: Բայց ուր որ կենաց
 այնտեղ կայ և այդ բնական կ'ուիւ: Դա կե
 կ'ուի է, որի մէջ ամեն մի էակ ոչ միայն ա
 տում է պահպանել իր գոյութիւնը, այլ ա
 տում է և ոչնչացնել իր թշնամիներին, որպէ
 իր անելութիւնը ապահով և անարգել կե
 կատարվի...

—Այժմ, կարծեմ, դուք հասկանում էք միտքը, չարունակեց նա։—Նույնն է մեջ ինձ։

տանալը: «Աթաբաբուրդի մի հայ ուսանող
Աթաբաբանանց, դրում է ինձ որ նա այնտե-
սաւորութիւն ունի հաւաքել իր գերմանացի
նոթներէրց նուիրատուութիւններ յօգուտ Վան-
ժառանգներն և ինձ էլ առաջարկում է նոյնը
ձնել և խնդրում: Ես ինքս էլ նոյն դիտու-
թիւնն ունեի արդէն, բայց հաղկի թէ դա ինձ
չօղկի: Իսկով էլ չգաւ-Վոթաբանկարում այդ տ-
հանգանակութիւն կարող է աճողովն բաց ա-
ղա զօտար իրագործելի բան է, որովհետեւ
կողմից պատասխանում են թէ իրանք էլ ա-
յնտեղ պիտի փողեր նուիրեն: Հնարաւոր է
գումարներ են նախկում ալստող թէ Սիւն-
սովատաններ ի համար և թէ, նոյն իսկ ին-
կարօտեաների ու քաւարների օգտին: Այ-
նչպիսի բան է, որ ալստան բաղաձայն անձն-
նութիւններն պատահէին, ինչպէս վերջին
նախնիքը պատահում են սովով, կամ ալխա-
րացանկայութիւնէրց: Եւ եթէ այստեղ ամեն ս-
ստորագրութիւններ են չըլտում, հասկանալի
աւելի իր մասնակցին իրանց աղքատների
առաջարկովդ ստորագրութիւններին, քան թէ
էիրեն մի բան յօգուտ օտար, թէ էն աւելի զո-
մի երկրի: Արարը այնպէս է ստեղծված,—
պատահաւով չը պէտք է մեղադրել գերմանա-
րեն էլ—որ մեծ մասամբ աւելի է խղճում ն-
րանց զմեղադրութիւնը ինքն իր աչքով է
նում, իսկ չը տեսած նրա միաւ աւելի թոյ-
լաւորութիւն է անում:»

Մեզ գրում են ԱՍԱԼԻՔԱՆԻՔԻ Հետազոտության Գ. զինգի բնակիչները մեզին գաղափարներ, յայտնելով որ ոչ ոք և ոչ ուսուցիչ հայ ունեն, ոչ էլ, վերջապես հասունների համար դպրոցն ունեն։ Նրանք էլում էին մի ճարտանկ իրանց անվիթթար կուրսի Այդ զինգը բաղկացած է 84 սանիթ, որ 40 տուն ունեն միայն ուսուցիչ համար հայրեն կամ դպրի, իսկ 40 տուն ոչ ուսուցիչ ցանկում հայ ունեն։ Մենք են միայն 4 որոշք թէ ուսուցիչ և թէ ցանկում բազմազան հայ ունեն։ Եւ այդ զինգը բաղադրող կազմում դառնալով զինգի թվում։»

ԱՆԻՄԱՆՔԻՆ ԴՆԵՔ ԳՐՈՒՄ ԸՆԴ, ՈՐ ԿԱԴՐ
ՔԻ ՆԴՐՎԱԿԱԳ ԳԻՆՈՒՆԵՐԻՆԳ ՄԻՆԻ ԲՆԱԿԻԿԸ ՈՆ
ՄԱՆԻՐԻ Ի ՈՆ ԻՐ ԱՆԱՍՏՈՆՆԵՐԻ ՆԱԺԱՐ ԿԵՐ
ՆԸ ԳՈՒՆԵՐՈՒ ԿԱՌԱՆՈՒՄԻ, ՄՈՐԻՄ ՈՒՄ Է ՎԵՐ
ԻՐ ԱՆԱՍՏՈՆՆԵՐԻՆ Է ԿԵՐԱԿՐՈՒՄ Է ԻՐ ԳՄԱՆ
ԱՌԱՆԳ ՆԱԳԻՐ, ՄԻԱՅԻՆ ՄՈՐՈՒՐ:

ԳԱՐԱՐՈՒՄ ԼԱՐ զիւղից մէջ դրում են՝
 զիւղայինները, որոնք վերջին ժամանակները
 չունենալու պատճառով, կերակրւում էին
 կով, այժմ այդ էլ չունեն: Եւ անա, չըն
 որ մնծ պատ է և լռեցիք չայ զիւղային
 սղծւոյ թխն է համարեմ, ստիպված է մոր
 տաւար և միւր ուտելւո

կատարվում է բոյսերի և անասունների կեն-
նդյնը կատարվում է և մարդկային կեն-
Այստեղ և հանդիսանում է նոյն կուրը,
աւելի ստույգ և աւելի բազմառեսակ կ-
Ազգերի կրթութեան և ընդդառնութեան
մաստ փոփոխվում են նրանց անձնատեսակ-
թեան զէնքերը (Ձէնքեր ասելով, ես ի
չունեմ միայն սուրը և հրացանը,—արեւստը
տուժիւնը նոյնպէս զէնքեր են, որոնցով մ-
ղուրդ աշխատում է անտեսապէս մրցել մ-
ժողովրդի հետ)։ Աւելի անբաղադրելի է մ-
ազգերի մէջ այդ կուրը կատարւում է մի-
զբաբաւում ուժով—որով։ Այդ զէնքով բո-
թուրքերը կուտւում են մեզ հետ։ Անձն ապ-
պանութեան և որէնքները պահանջու-
պատասխանել թշնամուն նոյն զէնքով մ-
քով որ նա ճնշելու է և մահացնելու է մե-
մարութիւն կը լինէր իմ կողմից աւելին
հանջել,—պահանջել այն, որին ընդունակ է
ժողովուրդը։ Եւ ցանկութիւն չունեմ աւել-
մենք պէտք է սուր վր առնենք քրդերին և
քերին ոչնչացնելու համար, որ մեր հայրեն-
միացած հողի վրա մենք միայն բնակվին
ասում եմ, որ պէտք է սովորենք ան-
պաշտ պանութիւն, որպէս զի քր-
թուրքերը մեզ չը ոչնչացնեն։ Այդ երկու
մէջ մեծ տարբերութիւն կայ։

Յերուշի խաչօն կտրեց ս. Դուդու
կուսոր, ասելով,

—Եւ հասկանում եմ, բոլորը հասկանո
ւնչ որ ասում էք դուք, բայց զարհալ
կրկնեմ նոյն խօսքը, որ մի րօպէ առաջ աս
միանգամով, մի օրվայ մէջ մի այսպիսի մե-

Մեզ գրում են ԱՍՏՄԱԼԱՆԻՑ հետևալով
 արվարի 28-ին, Ս. Վարդանանյ տնի օրը,
 զայ գարոյի զանիճում հանդէս կատար
 կարգացոյցեան ճառեր և օտանաւորներ, Ա
 պատեալովի համաւ օտ հկարգաբարձութեամբ
 զհանդիսոս կատարելոց զարդանքի իտիկ
 ների յիշատակելի Ներկայ էին տեղի և վաճ
 առանդորը, մի քանի տիկիներ և զմ
 Հանդէսը թեթև հախաճախկոյ վերջացաւ

Մեր աշխատակից թիվ 4 Միրիանանց
է մեզ հետեւող, Պրոֆեսոր Մանասէիինը
լավ ճանաչելի մէջ յայտնած հետեւեալ հէջը
գովթիւր (Врачъ № 8) կարող է ամենա-
տախանս լինել այն լրագրի հերթ, որտեղ
ցին Վէյանի (№ 4) առաջնորդող յօդուածը
լիով ուսանողական ճայի դէմ, փոխարկ-
աւում է պրոֆէսոր Մանասէին, կայացաւ
տերեւոյցի թմկական-խորոցողական Ակա-
դի նախկին սաների ճաղը: Հետքայեցան
170 հօդի և որովհետև ամեն մի մասնակեց-
րում էր 5 բուրդ, ուստի ճայի ամբողջ ա-
թիւնը եղաւ, ամենաբնիւր, 850 բուրդ: Ճշ-
տասմ, մտքը չեւր հասկանաւ այսպիսի
նշանակութիւնը. թմկներին միմեանց մէջ ան-
տեղ թիւր խօսակցութիւն էր հեռացնի, իսկ այն
հետքը, որ կարգում է այն տեղի հետ, որ-
ստեղծ էր եղիւ, եթէ չէ ան միայն իսկապ-
է պատանջում արհեստագիւն կերպող
պատանջ լինելու: Եւ այդ զգացմունքը կա-
պնու ամենանիւր աւտայայտել թմկներին
նաորովեանը առաւել պատուած ձեռով
մի և նոյն դուռար ոչ թէ խոհանոցական
տը խորխանուել համար, այլ նրանից մի
օգտաւար:

Ստացանք երկնականիս պ. վառակ Պ
նեանի խմբագրություններ հրատարակվող
չարաթափերի առաջին համարը:

Ի ԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հինգշաբթի, մարտի 20-ին, Ամբասի-
նում, հայոց թաաթառական խումար յոթ
Տէր-Կաթիթանից առեց Սուղդուկեանի
Պետաթառի գործարարն Վարդիկը և Եկաթի
պրիեցն պիեան: Հասարակութիւնը Է
թաաթառի դարձիւր, Տէր-Կաթիթանի
խաղը տեսնելու համար: Առհասարակ ն
ցումն չատ լաւ անցաւ, որովհետեւ երկու
նեթի մէջն էլ գլխաթը դեերեղ պ. Տէր-Կա
թի կատարած: Միայն զԱթիւն Պետաթառի
թումն պիեայի մէջ բացի սենեֆիցիանի
ցած բոլորն էլ երանց դեերը չը գիւե
բան եւ չէ կարելի չը նկատել, որ մեր գ
նեթը պրիեանից, դուքսեթի և կոմսեթի
մէջ համա ծիմաթիւնն վրումը: Երանց
մանկաթան եւ կաթիթանից տիպի և կոտապ
թան թէ մերթիկաթ մնծ թիպոսաթառ պ

Հինգշաբթի, ապրիլի 27-ին, հայոց թաղ
մշտական խումբը, Ամարային թատրոնում,
ցույցի համար թատրոնաճյուղ պ. Վահան Մամուկ
կը տալ յօգուտ պ. Սարգսրեանցի «Կովկէր»
նույն ինչ դրաման:

խմբագիր — հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՄ

Ի փոխութիւն չէ կարող կատարուիլ, որ մեր
 յուրյը իր հրաշքով թողնէ իր ստրկական
 ւորութիւնը և հասկանայ, թէ ինչ բան է
 պաշտպանութիւնը՝ Դուք, պոստիցիքը,
 վաղ սկսելից այդ զորքը. դուք պէտք է
 լինէիք առաջ մեզ ստորեցեղներ, թէ ինչ
 անձնապաշտպանութիւնը, և այսօր, քրի-
 ճիւղի այժմեան պատերազմների ժաման-
 ցանս՝ սերմերը ցանկալի պտուղ կը
 Դուք չը նախապատրաստեցիք մեզ. Դուք
 ժամանակներ Պիտոմ լուռ նստեցիք,
 եկել մեզ առում էք, թէ սուրը վեր առ-
 ւ Խորքի դէմ մեր անձը պաշտպանեցէ՛ք
 և թողուք ձեր հակառակ, թէ դա կարելի է

— Դուք իրաւ էք ասում, մենք, պ
ծող է անհոգ գտնվեցանք, մենք չը նա
րաստեցինք ձեզ, պատասխանեց պ. Դուր
անխուղ կերպով:— Իսկայ ես չեմ խոս
ւանի վրա, որ այստեղ հայերը կորցրել է
մարդկային բարձր, ազնիւ և վսեմ ձգտու
ղրանք այնպիսի յատկութիւններ են, որ
չու՞մ են մի որոշ մատակար կրթութիւն
և ցում, և որոշն մատակարար մեր պոս
պալարտը են: Եւ խոսում եմ անձնա
պատկեր և ան վրա, որա համար մեծ
և կրթութիւն պէտք է: Անձնապաշտպա
ղացմունքը, որպէս քանի րօպէ առաջ
տրեցի, այնքան բնական է, որ յատուկ
անգամ բացերին, անասուններին և վայր
ղիներին: Միթէ հայը անասուններից է
միթէ նա այն աստիճան միտած է, որ
տրեցի նման ուրիշ գազախոնք տունի...

(Այլ շարունակ)

էլ է առում իր սուրբ Աւետարանին մէջ, եւ չառանգում եմ լսել եկեղեցում, Հիմա, որդի, հողը պարտաւ չէ, Ռգում եմ ասել, Ժողովուրդը պարտաւ չէ, Պէտք էր քան, երեսուն եւ գոցել յիսուն տարի առաջ պարտասուել հողը, Նրբ այս նախապարտատու թիւները կատարած կը լինէին, այժմ ձեր սերունդը բարեբեր երկրի վրա կընկնէին, կը բուսնէին, կը կանաչէին, կաճէին, կը հասունանային եւ մէկին հարկուր եւ մէկին հազար պտուղ կը տային, Ախար մի օրվայ մէջ բան չէ դառնայ, Ախար մեզ գիտուն, որ ցանքի վրայէ մի քանի եղանակներ են անցկնում, մի քանի տաք եւ ցուրտ եղանակներ, մինչև հունձը հասունանում է, Մենք գիտեք, որ ցանքը համբերում է եղանակների զանազան տեսակ խտուր թիւներին, երբեմն փոթորկը նրան հանգստութիւն չէ տալիս, երբեմն կարկուտը ծնծում է երբեմն ձիւնը սառեցնում է, իսկ երբեմն արեգակի կինատու ճառագայթները նրան ջերմացնում են,—մի խօսելով, ցանքը հողոր ու մէկ փորձեք ներքի միջի անցնելով, վերջապէս պահում է երկրագործի բաղձաքը... Այսպէս էլ Ժողովրդի արտ մէջ սերմանած ցանքի վրայով պէտք է անցկնան ժամանակներ, մի քանի խաղաղ եւ փոթորկալի ժամանակներ, մինչև հունձը կը հասունանար...

—Շատ գրեցիք օրինակ է, պատասխանեց պ
Պուգոսկին, — ես բոլորովին համաձայն եմ ձեր
հետ: Բայց մի ուրիշ բան կայ, այն նս պետ
է ի նկատի ունենալ: Ես այժմ ձեզ հետ
պետք է ձեր ձեռով երկրագործի և անասնա
պահի լեզուով խոսեմ, ապա լեզուն սուրի հասկ
հասնի: Դե՛հ, ի՛նչ երկար է ձեր անցած ձեր
հասնի: Դե՛հ, ի՛նչ երկար է ձեր անցած ձեր